

Motion till riksdagen 2012/13:Ub404

av **Monica Green (S)**

Organisera ett introduktionsår för lärare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att organisera ett introduktionsår för lärare.

Motivering

Från och med ifjol ska alla nyexaminerade lärare ges en introduktionsperiod. Först efter att ha gått igenom ett introduktionsår kan en lärare få sin lärarlegitimation. Tanken med introduktionsåret är att den nya läraren ska få hjälp och stöd in i yrket av en erfaren lärare som mentor.

Som systemet nu ser ut innebär det dock att den nya läraren själv får hitta sin introduktionsplats och att det är upp till varje enskild arbetsgivare att se till att det finns en mentor, en introduktionsplan och andra villkor på plats. Detta har visat sig inte fungera. Problem uppstår eftersom inte spelreglerna för den nya legitimationen med introduktionsåret är tydliga.

Ett stort ansvar för detta vilar på skolhuvudmännen och deras intresse är hittills anmärkningsvärt svalt. Många kommuner och fristående skolor har visat sig ovilliga att organisera introduktionen, diskutera lönesättningen, anställningsformerna och nedsättning av arbetstiden för både den nyanställda och mentorn. Det finns tusentals nytexaminerade lärare som antingen arbetar utan att ha fått ett introduktionsår eller som har ett introduktionsår men inte någon mentor.

4 av 10 nya lärare har inget introduktionsår. Utan introduktion får nya lärare ingen legitimation och utan legitimation inget fast jobb. Den enskilde läraren hamnar mellan statens krav och olika arbetsgivares ovilja att på allvar organisera introduktionen. Därmed undermineras legitimationssystemet ytterligare och regeringens ambitioner med läraryrket undergrävs.

Fel! Okänt namn på

I Sverige finns ingen kö till lärarutbildningen, många utbildningsplatser på universitet och högskolor gapar tomma och många skickliga lärare överväger att lämna yrket för att lönerna är för låga. SKL bedömer att det behövs 80?000 nya lärare år 2020. Sverige är på väg in i en nationell lärarkris.

Regeringen har meddelat att legitimationskraven träder i kraft först i slutet av 2013; till dess är det viktigt att introduktionsåret och de villkor som ska gälla för det följs upp.

Lärlarlegitimation ska omfatta alla lärare, vara en garant för kvalitet och rättssäkerhet för alla elever under hela skoldagen och den kommer att bidra till den så nödvändiga höjningen av statusen i läraryrket – när den väl fungerar.

Det ligger ett stort ansvar på såväl staten som skolhuvudmännen i kommuner och fristående skolor att motverka en nationell lärarkris. Den briserande lärarbristen är ett allvarligt hot mot ambitioner om högre resultat och ett land byggt på goda kunskaper i hela befolkningen. Introduktionen in i yrket är en viktig nyckel. När inte ens hälften av de nya lärarna har det introduktionsår de behöver och än färre har den mentor som regeringen satt upp som krav, då har en viktig del av strategin misslyckats.

Staten och skolhuvudmännen måste snarast och gemensamt lösa problemen med introduktionsperioden. Det kan ske genom att staten upphandlar de platser som behövs för de nyexaminerade lärarna. Sverige kan lära av exempelvis Skottland, som för flera år sedan gjorde precis de misstag den svenska regeringen nu gör, men som efter ett par år gjorde om systemet. Där garanterar staten introduktionsårsplatser på ett liknande sätt som i dag görs för läkarna i Sverige.

Stockholm den 4 oktober 2012

Monica Green (S)